

Posudek na magisterskou diplomovou práci z jazyka francouzského

Bc. Kateřina Vávrová

KOMUNITNÍ TLUMOČENÍ A JAZYKOVÉ ZPROSTŘEDKOVÁNÍ NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH V PRAZE (případová studie)

Community interpreting and child language brokering at primary schools in Prague
(case study)

UK FF ÚTRL Praha, září 2015

Diplomová práce Kateřiny Vávrové má charakter teoreticko-empirické studie a je první magisterskou diplomovou prací na Ústavu translatologie FF UK a v České republice vůbec, která zevrubně popisuje a analyzuje situaci v oblasti komunitního tlumočení na základních školách v Praze, kde je značné procento žáků-cizinců..

Diplomová práce (DP) má 113 stran a 28 stran příloh (*Doporučení pro školní praxi a dotazníky*), je rozdělena do dvou částí: teoretické a empirické, 5 kapitol a řady podkapitol.

V teoretické části, jež zasazuje celý výzkum do širšího kontextu, se diplomantka věnuje zpočátku samotné migraci v České republice, a to z mnoha aspektů, následně stručně popisuje historii a vývoj komunitního tlumočení obecně (včetně role komunitního tlumočnicka), popisuje situaci s využitím komunitního tlumočení ve školách jak v zahraničí obecně, tak i podrobněji v několika konkrétních zemích (zejména Itálie, Španělsko). Vysvětluje úlohu mediace v tlumočení a poté se již soustředí na situaci v oblasti komunitního tlumočení u nás (vzdělávání komunitních tlumočnicků, komunitní tlumočení x interkulturní pracovníci apod.). V této souvislosti ukazuje především na významnou úlohu neziskových organizací a podává přehled jejich aktivit a jejich přínos (vypracování etického kodexu pro komunitní tlumočnický atd.) Poté přechází ke komunitnímu tlumočení na školách a jeho významu pro zajištění kvalitní komunikace mezi školou, žákem-cizincem a jeho rodinou. Důležitá je v této souvislosti zejména část DP věnovaná dětem cizinců v roli tlumočnicků (podkapitoly 2.4.1 a 2.4.2).

V empirické části K. Vávrová zkoumá, jakým způsobem školy překonávají jazykové bariéry, do jaké míry využívají komunitní tlumočení, jak tuto službu hodnotí a jaký je jejich pohled na roli tlumočnicka. Komunitních tlumočnicků se ptá na to, jak vnímají spolupráci se školami a jaký je jejich pohled na roli tlumočnicka ve škole. Od obou skupin respondentů pak zjišťuje, jak se dívají na fenomén „žáků-tlumočnicků“. Diplomantka porovnává výsledky svého výzkumu s výsledky z diplomové práce J. Holkové (2010), která rovněž zjišťovala pohled svých respondentů (pracovníci státních institucí a veřejné správy) na roli komunitních tlumočnicků. Používá proto ve svém dotazníku shodné formulace (celkem 12 podotázek vztahujících se k 6 rolím tlumočnicka, které autorka vypracovala na základě odborné literatury týkající se pojetí role tlumočnicka).

V této souvislosti oceňují i poměrně vysokou návratnost (34% - 19 pražských škol z 54 oslovených), pracnost a časovou náročnost zpracování výsledků dotazníkového šetření na

školách (ředitelé, třídní učitelé) a mezi tlumočníky, výstupy v grafech a tabulkách v empirické části DP, jednotlivé komentáře a analýzy.

Po formální stránce je DP napsána srozumitelně a pečlivě a nemám žádné připomínky. Pouze k bibliografii bych měla drobnou výtku: je potřeba jednotně dodržovat psaní publikací dle ČSN (někde diplomantka používá kurzívu, jinde – pro stejný typ publikace – ne). Také bych chtěla, aby diplomantka vysvětlila rozdíl mezi obrázkem č. 3 (s. 19) a obrázkem č. 4 (s. 21)

Práce Kateřiny Vávrové splňuje všechny náležitosti magisterské diplomové práce. Je napsaná poctivě, samostatně a přináší řadu skutečně nových, užitečných a zajímavých poznatků, jak pro samotné školy a pedagogy, tak pro MŠMT, tlumočníky i neziskové organizace, které v této oblasti se školami nejčastěji spolupracují.

Způsobem zpracování dané problematiky diplomantka prokázala, že velmi dobře nastudovala veškerou odbornou literaturu, že s touto literaturou a empirickým materiálem dovede velmi dobře pracovat a je schopna jednotlivé úvahy, názory a poznatky samostatně utřídit, předložit a systematizovat. Oceňuji i rozsáhlou bibliografii k tématu uvedenou v závěru diplomové práce.

Navrhuji tuto DP po zapracování jednotlivých připomínek a doporučení z posudků a z obhajoby předložit jako práci rigorózní.

Zároveň doporučuji diplomantce, aby zásadní a nosné části své DP, zejména *Doporučení pro školní praxi* upravila tak, aby bylo možné je publikovat v odborném translato-logickém či pedagogicky zaměřeném časopise nebo sborníku.

Diplomovou práci **Kateřiny Vávrové** doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **v ý b o r n ě**. O definitivní klasifikaci rozhodne vlastní průběh obhajoby.

Prof. PhDr. Ivana Čeňková, CSc.

Praha 9. září 2015